

SLOVENSKI NAROD

Iznaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike — Inzerati do 80 peti vrst a Din 2, do 100 vrst a Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3, večji inzerati peti vrst a Din 4.— Popust po dogovoru. Inzeratni davek posebej — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za tuzemstvo Din 25.—. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Strassmayerjeva 3b — NOVO MESTO, Ljubljanska c., telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strassmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101.
Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351

Angleška vlada zopet složna:

Eden se pripravlja na pot po Evropi

Angleški zunanji minister namerava obiskati vse evropske prestolnice, čim bodo pogajanja z Italijo in Nemčijo dovedla do zadovoljivih uspehov — Nesoglasja v vladi so odstranjena

LONDON, 15. febr. br. Veliko pozornost je danes zbudila v vseh političnih krogih vest, da se pripravlja zunanji minister Eden na veliko potovanje po evropskih prestolnicah. To bo po dolgih letih prvo uradno potovanje angleškega zunanjega ministra širok Evrope in mu zato pripisujejo izreden pomen. »Exchange Telegraph« poroča, da bo Eden najprej obiskal Pariz, da tako predvsem potrdi in dokumentira staro prijateljstvo in zavezništvo med Anglijo in Francijo. Iz Pariza bo, če bodo dotle razgovori, ki se bodo te dni obnovili, že rodili zadovoljive uspehe, podal v Rim, kjer bi pri tej priliki podpisali prijateljsko pogodbo med Italijo in Anglijo. Iz Rima vodi nameravana Edanova pot v Ankaru, kjer se bo sestal s Kemalom Ataturkom. Tudi tu bo imel obisk značaj manifestacije prijateljstva in zavezništva ter bodo pri tej priliki podpisane važne pogodbe, ki se že dalje časa pripravljajo. Na povratku bo vodila Edana pot skozi prestolnice držav Balkanske

zveze. Ustavil se bo v Atenah, Bukarešti in Beogradu, nadaljeval od tod svojo pot preko Budimpešte na Dunaj in v Prago, od tam v Varšavo, od koder se namerava podati v Berlin. Tudi v Berlinu naj bi prišlo ob tej priliki do podpisa pogodb, ki bodo urejale odnose med Nemčijo do Anglije. Zaključno postaja tega Edanovega potovanja naj bi tvoril Bruselj. Seveda pa je vse to še le v načrtu in je potovanje Edana predvsem odvisno od izida pogajanj, ki se bodo v kratkem pričela najprej z Italijo in nato z Nemčijo. Če bodo ta pogajanja rodila uspeh, potem naj bi bilo to potovanje manifestacija pomirjenja in sodelovanja vse Evrope kot krona angleških prizadevanj za ureditev mednarodnih problemov.

Vesti o možnosti vladne krize so danes zopet popolnoma utihnile. Ministr. predsednik Chamberlain in zunanji minister Eden sta imela včeraj dolgotrajno konferenco. Na tej konferenci sta obravnavala vse angleške zunanje politične

probleme, glede katerih je zadnje dni prišlo v vladi do velikih nesoglasij. Kakor zatrjujejo danes dobro poučeni krogi, so ta nesoglasja, ki so izvirala iz različne presoje položaja, sedaj odstranjena in je med Chamberlainom in Edenom prišlo do popolnega sporazuma glede nadaljnjih taktike angleške vlade. Eden je pustil v španskem vprašanju in ne vztraja več na tem, da bi se moralo pred obnovo pogajanj z Italijo rešiti najprej vprašanje umika tujih prostovoljcev iz Španije. Chamberlain pa je pristal na to, da mora rešitev tega vprašanja biti sporedna s pogajanjem med Anglijo in Italijo ter da angleška vlada ne bo pristala poprej na druge sporazume, dokler ne bo istočasno rešeno tudi to vprašanje. Chamberlain s svoje strani pa je opustil svoje prvotno stališče glede priznanja okupacije Abesinije s strani Italije. Eden je prepričal Chamberlaina, da bi bila taka politika škodljiva za odnose Anglije z drugimi državami, predvsem z Ameriko, ki slej ko

prej odklanja priznanje abesinske okupacije, bila bi pa tudi v nasprotju z načeli, ki jih zastopa Anglija v Ženevi. Današnji listi poročajo, da je s tem spor v vladi rešen in ni več nevarnosti, da bi prišlo v konservativnem taboru do razcepa.

Stališče, ki ga zastopa Eden, podpira tudi opozicija. Vodja liberalne opozicije je Sinclair je imel sinoči v Cambridgeu govor, v katerem je odobravala Edanovo stališče in grajal postopanje ministrskega predsednika, ki da hoče prisiliti zunanje ministra k politiki, ki bi bila v popolnem nasprotju z vsem angleškim javnim mnenjem. Za priznanje okupacije Abesinije se zavzema le par konservativnih spekulativcev, ki žele dobiti koncesije za izkoriščanje naravnih bogastva Abesinije. Taka politika bi po njegovem mnenju neminovno dovedla do ohladitve in do zopetne odtujitve med Anglijo in Zedinjenimi državami, ki so baš v zadnjem času pokazale voljo po čim tesnejšem sodelovanju.

Politični obzornik

Kakšno mejo nam je prvotno ponujala Italija?

V svojih spominih iz svetovne vojne pripoveduje Ernest Krulj, da ga je meseca julija 1918. posetil v Bernu korespondent turinskega lista »Secolo« Flesch. Izjavil je, da prihaja k njemu kot predsedniku slovenskega društva »Janez Ev. Kreke« po nalogu šefa italijanskega presbiterija v Bernu Borgheseja, ki je dobil v tem pogledu navodila od ministrstva zunanjih del v Rimu. Poudarjal je, da želi službeno Italija sporazum s Slovenci in da je pripravljena dati mednarodno obvezo za bodočo mejo med Jugoslavijo in Italijo. Na vprašanje, kakšna bi naj bila ta meja, je italijanski odposlanec odgovoril, da je v italijanskih službenih krogih razširjeno mnenje, naj bi potekala meja na liniji: reka Raša v Istri, Divača, Gradiška na stari avstrijsko-italijanski meji, tako da bi ostale v Jugoslaviji Gorica, St. Peter na Krasi, Opatija, Reka in seveda tudi Vipava in Idrija. Razen tega bi se Italija tudi odpovedala posledicam londonskega pakta iz leta 1915. Krulj je Fleschu odgovoril, da nima nobene legitimacije za kaka pogajanja in da bi bilo najumestneje, ako bi se italijanska vlada obrnila naravnost na srbsko vlado in na jugoslovenski odbor. Nato piše Krulj doslovno: »Flesch mi je povedal, da je to italijanska vlada že storila, da pa srbska vlada noče nič storiti brez jugoslovenskega odbora, le-ta pa da zahteva tudi Trst, na kar pa Italija ne more pristati pod nobenimi okolišninami, ker le radi njega in italijanskih Tirolov je šla Italija kot vesela v vojno proti Avstriji. Ponovno me je vabil, naj potujem v Rim, da se dogovor fiksira, in je še pristavil, da nas bo Italija podprla pri mirovni dogovori pri naših aspiracijah na Koroskem in Stajerskem.« Krulj je o italijanski ponudbi referiral vsem merodajnim činitelem. Slovenci so bili za to, da se ponudba sprejme, edino Tržačanj. Jeraj je ugovarjal, »češ da brez Trsta ni Jugoslavije.« Za srbsko vlado je izjavil dr. Laza Marković, da bi bila prav zadovoljna, ako bi se že vnaprej določila bodoča meja med Italijo in Jugoslavijo. O stvari je bil seveda obveščen tudi jugoslovenski odbor, oziroma njegov predsednik dr. Ante Trumbić. Toda ta pa o kakih pogajanjih z Italijani in njihovi ponudbi ni hotel ničesar slišati. Krulj zaključuje svoje pripovedovanje takole: »Dr. Trumbić mi je dejal, da bi napravil veliko škodo, če bi z Italijani imel še naprej kake take dogovore. Slušal sem ga. Toda po vsem, kar se je po prevratu zgodilo, zlasti po žalostnem koncu koroskega plebiscita, sem prišel do spoznanja, da smo pustili to železo prehitro ohladiti, ne da bi ga sploh kovali takrat, ko je bil za to psihološki moment.«

Znak križa in kladiva

Svoječasno smo zabeležili, da so si krščanski socialisti, katerih glasilo je »Delavska pravica«,

»Straž v viharju« to ni po volji, češ da je nedopustno mešanje križa s simbolom — komunizma. List pravi, da so že francoski krščanski socialisti hoteli združiti znamenje križa s srpom in kladivom, da je pa proti temu nastopil sam papež in to znamenje prepovedal. »Straž« izraža svoje začudenje, da krščanski socialisti znova uvajajo ta znak, ko vendar dobro vedo, da cerkev ne dopušča mešanja križa s simboli, ki predstavljajo krščanstvu popolnoma nasprotujoče ideologije in jim indirektno očita, da so uporniki in pantarji proti cerkvi.

Priznamo, da do sedaj nismo vedeli, da bi bilo kladivo znamenje komunizma, vedno smo menili, da je samo znak kovaške obrti!

Zmaga rušine nad ukrajinsčino

Opetovano smo je pisali o plebiscitu v Podkarpatski Rusiji glede jezika učnih knjig po osnovnih šolah. Dosedaj so bili ti učbeniki pisani v ukrajinsčini. Letos pa je ministrstvo prosvete v Pragi odredilo, naj povedo roditelji, kakšne učbenike žele, da imajo njihovi otroci — ruske ali ukrajinske. Vršlo se je torej pravo ljudsko glasovanje o učbenikih. Končano je bilo te dni in v soboto je bilo izdano službeno poročilo o izidu tega glasovanja. Glasovalo se je po šolah. V Podkarpatski Rusiji je 486 osnovnih šol. Od teh je glasovalo 310 za ruske učbenike, 117 za ukrajinske, 50 šol pa se glasovanja ni udeležilo. Odslej se bo torej mladina v Podkarpatski Rusiji poučevala v velikoruskem jeziku, kar je edino pravilno.

Borzna poročila.

Inozemske borse
Curih, 15. februarja. Boogard 10, Pariz 14.90, London 21.075, New York 490.125, Bruselj 78.10, Milan 22.05, Amsterdam 240.05, Berlin 174.025, Dnarij 79.50, Praga 15.195, Varšava 82, Bukarešta 3.25.

Nadškof dr. Stepinac o konkordatu

Današnji »Slovenec« objavlja z mastnimi črkami pod naslovom »Pomirjevalen razglas nadškofa dr. Stepinca z ozirom na konkordate:

Zagrebski nadškof dr. Stepinac je izdal sledeči proglas:

Zaradi zadnjih dogodkov v zvezi z vprašanjem konkordata, ki so javnosti dobro znani, so me naprosili odlični katoliki, da jim dovolim prirejanje protestnih zborovanj, na katerih naj bi se celotno vprašanje konkordata razmotrilo v pravi luči. Jaz razumem njihovo nezadovoljstvo, ki je bilo izpolnjeno z bremenom zadnjih 20 let, v katerih je katoliška Cerkva v kraljevini Jugoslaviji in o kritiki proti konkordatu. Vem tudi to, da bi na teh protestnih zborovanjih hrvaški katoliki vsi kakor en mož še bolj dokazali svojo ljubezen in popolno privrženost katoliški Cerkvi in njenemu vrhovnemu poglavarju sv. očetu. Vendar ne želim, da bi se prirejala protestna zborovanja. Vsemu svetu je namreč jasno, na kateri strani je krivda, da je prišlo do nezasišanih hujškanj proti katoliški Cerkvi zaradi konkordata. Poleg te-

ga je tudi ves katoliški episkopat izrekel misli o enakopravnosti katolikov v kraljevini Jugoslaviji in o kritiki kroti konkordatu. Zato sem mnenja, da ni čas za protestna zborovanja. Zahvaljujem se vsem svojim vernikom za izraze ljubezni in vdanosti za prvotne pravice Cerkve ter upravičeno ogorčenost proti onim, ki jih kršijo ter prosim, da bodo vedno v vseh vprašanjih, ki se tičejo Cerkve, povezani s svojim cerkvenim poglavarjem v duhu, molitvi in disciplini. Tedaj se nam ne bo treba bati nobenih hujškanj, laži in sovraštva, ki se dviga proti katoliški Cerkvi. Tako pripravljeno bomo izvajali končno svobodo in enakopravnost katoliške Cerkve v Jugoslaviji.

★

Namestnik Vorošilova odžagan Stalin „čisti“ tudi v rdeči vojski

MOSKVA, 15. febr. br. Veliko senzacijo v vsej javnosti je zbudilo poročilo oficijoznih »Izvestij«, da je dosedanjí poveljnik sovjetskega vojnega letalstva general Alkanis odstavljen ter za njegovega naslednika imenovan general Loktionov, ki je bil dosedaj poveljnik srednjeazijskega okrožja. Po nepotrjenih vesteh se zatrjuje, da je bil Alkanis aretiran in pride pred vojno sodišče. Obtožen je sabotaže in veleizdaje. Alkanis je veljal za najplivnejšega ruskega ge-

nerala in je bil namestnik maršala Vorošilova. Splošno sodijo, da je s tem omajan tudi položaj samega Vorošilova, čigar desna roka je bil Alkanis in kateremu je Vorošilov najbolj zaupal. Novi poveljnik letalstva Loktionov velja za izrazitega pristaša Stalina in vidijo v tem nadaljevanje Stalinove akcije, ki hoče na vseh vodilnih mestih rdeče vojske namestiti svoje zaupnike. Napoveduje tudi še druge važne spremembe v vodstvu rdeče vojske.

Reševanje Papaninove skupine Neugodno vreme onemogoča zvezo med ledolomilci in polarnimi raziskovalci

MOSKVA, 15. febr. br. S krova ledolomilca »Tajmir« poročajo, da so dospeli že zelo blizu ledene plošče, na katero so se zatekli polarni raziskovalci Papaninove skupine. »Tajmir« je s Papaninom v stalni radiofonski zvezi. S krova že vidijo taborišče, vendar pa še ne morejo do njega, ker jih ovira led, ki ga morajo razstreljevati. Včeraj se je tudi vreme nenadoma spremenilo. Začel je pihati močan jugozapadni, ki odrija Papaninovo taborišče proti zapadu. To okolnost pa skuša »Tajmir« izkoristiti in se približati tako, da bo mogel ploščo

presteči in sprejeti Papaninovec na svoj krov. Včeraj so že imeli pripravljeno letalo, da bi poskušali z letalom pristati na ledeni plošči, toda zaradi viharja so morali letalo z voze naglo zopet demontirati. Tudi ledolomilec »Murmansk« se približuje ledeni plošči Papaninovcev z druge strani. Ne dvomijo, da bodo najkasneje v dveh ali treh dneh dosegli ploščo in rešili polarne junake, ki so v največji življenjski nevarnosti vztrajali pri svojem znanstvenem delu in dosegli uspehe, kakoršnih ni zabeležila doslej še nobena druga ekspedicija.

zdravstveni pristav sreza Gračac Valentin Ivanec k sreskemu načelstvu v Šmarju pri Jelšah.

V višjo skupino sta napredovala uradniški pripravnik pri železniški direkciji v Ljubljani Ivan Milošević in uradnik Državne hipotekarne banke in Ljubljani Avgust Zigon.

Iz državne službe

Beograd, 14. febr. p. Premeščeni so: finančni svetnik Dragomir Ljulić od glavne carinarnice v Vrhu k finančni direkciji v Ljubljani, finančni tajnik dravske inšpekcije Borivoj Miličević k beograjski finančni direkciji, pristav ljubljanske splošne bolnišnice Stanko Draksler k bolnici za duševne bolezni na Studencu,

Še nekatere podrobnosti iz Hofgasteina

Heim je dosegel najboljši čas v slalomu, Dečman je pa peti v skokih

Hofgastein, 14. februarja

Pri sobotnem smuku je bila udeležba naravnost rekordna. Na startu je bilo 185 tekmovalcev, med njimi mnoga znana imena. Proga za smuk je bila na Kleine Scharfe, kjer je bil start v višini 2080, cilj pa pri 970 m, njena višinska razlika je znašala nad 1000 m. Bila je zelo naporna, ter je zahtevala od smučarja mnogo okretnosti, zlasti pa tehničnega znanja. Sneg je bil v višinah pršil, v srednjih legah zrnat, ponekod tudi južen ali pa celo poledeval. V soboto zjutraj je zopet snežilo in divjal je še hud veter, ko so startali prvi smučarji. Veselili smo se že, ker sta imela Heim in Novak izžrebani nizki številki 6 in 7, saj igra to včasih pri smuku odločilno vlogo. Prvi smučarji običajno drve po strmini, ki še ni izvožena in razrita ter naluknjana od padcev. A to pot nam je hodila nizka številka narobe. Že pred dvema dnevi smo je namreč zapadlo precej snega in še v soboto je snežilo, da so morali prvi smučarji gaziti smučino. Seveda so zaradi tega izgubili na dragocenih sekundah, do čim so drugi, ki so imeli višje številke, drveli v smuku že po precej izglajeni progi. No, kljub temu je naš Heim imenitno odrezal, saj je med 178 tekmovalci zasedel 4. mesto, kar je gotovo pomemben uspeh. Dobro se je držal tudi Novak, ki je bil 18. dočim ostali naši v smuku niso imeli posebne sreče. Res pa je tudi, da je bila zanje, ki imajo premalo rutine, proga nedvomno pretežka. Več smučarjev je nastopilo tudi v novih thinring-plaščih (aerodinamičnih), ki smučarju zelo koristijo pri balansiranju in mu dajejo sigurnost.

Tekmovanja v slalomu so bila v nedeljo dopoldne. Nemci iz rajha so bili v zadnjem hipu brezjavo obveščeni, da se morajo vrniti v Nemčijo. To je bila nekakša represalija na odlok vrhovnega vodje avstrijskega sporta grofa Starhemberga, ki je glede na zadnje dogodke pri skakalnih letmah v Celovcu prepovedal oziroma odgodil avstrijsko zvezno prvenstvo v smuku in slalomu v Murrau, ki je bilo razpisano kot mednarodno. Pozneje je sicer svojo prepoved umaknil in so se tekmovalnja vseeno vršila. (O njih smo poročali včeraj op. ur.). Zaradi tega je za skupno oceno v alpski kombinaciji odpadel glavni konkurent Miller, ki je zmagal v smuku. Odločilna borba se je torej vršila med dr. Egertom iz Innsbrucka in našim Heimom. V prvem teku je Heim odlično presnučal progo in brez padca pasiral vseh 25 vrtic. Dosegel je tudi najboljši čas dneva s 67.4. V drugem teku pa ga je doletela smola, da je padel in to ga je veljalo prvo mesto, ki ga je zasedel v skupni oceni alpske kombinacije Egert pred njim.

Skoki so bili popoldne na veliki skakalnici, ki je bila dobro pripravljena. Zaradi tega je bilo tudi malo padcev. Naši so odlično skakali in so bili nedvomno med najboljšimi. Bevc je z dvema lepima skokoma na 50 in 54 m zasedel drugo mesto (točke 206.3), a Tone Dečman s skokoma po 40 in 49.5 peto mesto (182.9 točk). Izven konkurence je skakal tudi Bradl, ki se je pognal na 59 m pri prvem in na 62 pri drugem skoku.

S končnim rezultatom mednarodnega akademskega tekmovanja v Hofgasteinu smo lahko zadovoljni, saj še na nobeni mednarodni prireditvi s tako močno konkurenco nismo tako imenitno odrezali. Dosegli smo drugo mesto v klasični kombinaciji, drugo mesto v alpski kombinaciji, drugo in peto mesto v samostojnih skokih, tretje mesto v stafeti, deseto v teku

na 16 km in drugo mesto kot moštvo v teku na 16 km, kjer so tekli Bevc, Primožič in Močnik. Med 15 ocenjenimi moštvii je to tudi uspeh!

Upoštevat moramo zlasti, da naši nimajo toliko treninga za seboj, kakor so ga imeli Avstrijci in drugi, najbolj važno je nemara dejstvo, da je bila njih tehnična oprema v primeri z drugimi naravnost siromašna, da ne rečemo škandalozna. Tako sta Dečman in Bevc skakala s smučmi, ki so bile tako razbiti kakor bi bile na terujski fronti: pleh pri plehu, krpa pri krpi. Vse zlepljene, da so se komaj držale skupaj. Ko je Bevc pri skokih za kombinacijo skočil 54 m daleč, je takoj po skoku snel smučko in ji z rahlim prijemom odločil konico. Iz tega sledi, da gre našim akademikom res vse priznanje, zlasti se zato, ker so se ves čas borili s finančnimi težavami. Na pot so odšli skoro brez denarja in v Hofgasteinu jih je iz zadrege rešil naš bivši finančni minister dr. Šverljuga, ki so ga mimogrede »napumpali« za enega jurja. Kljub temu pa so ostali v Hofgasteinu dolžni še kakih 500 din, ki bodo kompenzirani o priliki gostovanja Avstrijcev na Triglavskem smuku.

NASI BREZ DARIL

V nedeljo ob 18. je bila v Versammlungshalle svečana razdelitev nagrad in daril. Zbrane smučarje je pozdravil višji predstavnik sporta iz Salzburga in godba je zaigrala avstrijsko himno. Nato so razdelili darila in nagrade. Levji delež, celo kopo pokalov in drugih daril, je odnesel trikratni zmagovalček Walter Dellekard, dočim so odšli naši skoraj prazni rok. Čeprav so imeli tri druga mesta. Edino Heim je dobil lepo šatullo, a Bevc za obe svoji drugi mesti v klasični kombinaciji in skokih le porcelanaste plakete, ki so jih bili deležni vsi tekmovalci, plasirani do 10. mesta. Pri nas smo običajno bolj radodarni...

Zvečer je bil gostom na čast prirejen »Bauernball«, na katerem so bili naši fantje imenitno pogoščeni od dr. Zimmermana, pri katerem so ves čas stanovali. Včeraj ob 11. dopoldne pa smo se poslovili od prijaznega Hofgasteina.

Naši tekmovalci so prispeli zdravi in čili smoč ob 18. v Ljubljano.

Vesti ljubljanske podružnice agencije Avale

Težak slučaj
Pariz, 15. feb. AA. Stefani. V Gironi so odkrili težak slučaj na železniški progi. Na tračnice so zločinci položili kakih deset velikih hlobov. Nočni osebni vlak je sicer vozil počasi, vendar je iztiril in je bilo več potnikov lažje ranjenih. Oblasti menijo, da je to sabotaža komunistov.

Uničena notranjost
Gdansk, 15. feb. AA. Pat. V neki hiši so eksplodirale plinske cevi. Ena oseba je težje ranjena, notranjost hiše pa je popolnoma uničena.

Salva v zrak okrepili policijo
Anver, 15. feb. AA. Havas. Svobodnijska društva so snoči na vsak način vztrajala pri izvedbi svoje gledališke predstave. Katoliški dijaki so hoteli to preprečiti in so dvakrat hoteli vdreti v gledališče. Policija jih je odbila. Ko so pa tretjič naskočili gledališče, je policija oddala salvo v zrak. Policijske oddelke so nato še okrepili.

